

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL I. K. IR IF P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2017 m. rugsėjo 27 d. Nr. 242-409
Vilnius

Lietuvos bankas gavo I. K. (I. K.) (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *If P&C Insurance AS* (toliau – draudikas), atstovaujamo *If P&C Insurance AS* Lietuvos filialo (toliau – draudiko atstovas), kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2016 m. spalio 15 d. eismo įvykyje Lietuvoje buvo sugadintas pareiškėjui priklausantis automobilis „Mercedes Benz E220“, valst. Nr. (*duomenys neskelbiami*). Įvykio kaltininko transporto priemonės valdytojo civilinė atsakomybė buvo apdrausta draudiko, kurio atstovas pretenzijoms nagrinėti Lietuvoje yra draudiko atstovas. Pretenziją dėl eismo įvykyje padarytos žalos atlyginimo pareiškėjas pateikė draudiko atstovui. Papildomai pareiškėjas draudiko atstovui pateikė visus turimus dokumentus ir informaciją apie eismo įvykio aplinkybes ir pasekmes. Vėliau pareiškėjas pateikė nepriklausomo turto vertintojo M. L. parengtą Transporto priemonės vertinimo ataskaitą Nr. (*duomenys neskelbiami*), pagrindžiančią nuostolių dydį, ir prašymą dėl pareiškėjo patirtos žalos ir nepriklausomo vertintojo samdymo išlaidų atlyginimo. Pareiškėjas teigia visas nukentėjusio trečiojo asmens pareigas, įtvirtintas Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatyme, įvykdęs tinkamai, todėl kliūčių nuostoliams atlyginti nėra.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad draudikas privalo išmokėti išmoką per 30 dienų nuo pretenzijos pateikimo dienos. Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 9 dalyje nustatyta pareiga draudikui kas 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį dienos raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją arba nukentėjusį trečiąjį asmenį) apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad atsakingas draudikas, jo atstovas pretenzijoms nagrinėti arba Biuras per 30 dienų arba išimtiniais atvejais per 3 mėnesius nuo pretenzijos pateikimo dienos turi pateikti motyvuotą pasiūlymą dėl išmokos mokėjimo arba privalo pateikti pagrįstą atsakymą ir įrodymus, atleidžiančius nuo išmokos mokėjimo ar suteikiančius teisę sumažinti išmoką. Tačiau, pasak pareiškėjo, nuo pretenzijos dėl padarytos žalos atlyginimo pateikimo dienos praėjus daugiau nei 3 mėnesiams, draudimo išmoka jam taip ir nebuvo išmokėta. Pareiškėjas teigia, kad per visą laikotarpį iš draudiko atstovo negavo jokio pranešimo arba motyvuoto atsakymo dėl padarytos žalos atlyginimo, todėl daro išvadą, kad nuostolių atlyginimas yra tiesiog vilkinamas.

2017 m. sausio 25 d. pareiškėjas pateikė pretenziją draudiko atstovui, tačiau ji nebuvo patenkinta. Draudiko atstovas pateikė pareiškėjui pranešimą, kuriame buvo nurodyta, kad draudiko atstovas neturi teisės savarankiškai spręsti dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju ar nedraudžiamuoju ir turi vadovautis draudiko pozicija bei nurodymais. Po pusantro mėnesio pareiškėjas vėl gavo draudiko atstovo identišką pranešimą.

Šiais draudiko atstovo teiginiais pareiškėjas abejoja, nes nebuvo supažindintas su draudiko nurodymais ir draudimu atlyginti žalą bei tokių nurodymų pagrindu. Pareiškėjui nėra žinoma, dėl kokių priežasčių 2016 m. spalio 15 d. įvykis negali būti pripažintas draudžiamuoju. Draudiko atstovas informavo pareiškėją, kad vis dar vyksta ikiteisminis tyrimas dėl eismo įvykio, kuriame pareiškėjas patyrė žalą, tačiau praėjo jau daugiau negu 9 mėnesiai ir pareiškėjas nėra gavęs jokio ikiteisminio tyrimo institucijos pranešimo apie pradėtą, vykdomą arba baigtą ikiteisminį tyrimą ir informacijos, kokių pagrindu yra pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Pareiškėjas mano, kad nuostolių atlyginimas yra nepagrįstai vilkinamas, nes pagrindo atsisakyti mokėti draudimo išmoką nėra, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, eismo įvykio metu pareiškėjo patirti nuostoliai turėtų būti kuo skubiau atlyginti. Pareiškėjas prašo Lietuvos banko išspręsti tarp jo ir draudiko kilusį ginčą ir įpareigoti draudiko atstovą atlyginti eismo įvykio metu pareiškėjui padarytą žalą.

Draudiko atstovas atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi informavo Lietuvos banką, kad sprendimas dėl draudimo išmokos mokėjimo dar nėra priimtas, nes nėra baigtas ikiteisminis tyrimas baudžiamojoje byloje Nr. (*duomenys neskelbiami*) pagal požymius nusikalstamos veikos, numatytos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 182 straipsnio 1 dalyje (sukčiavimas). Draudiko atstovas pateikė Lietuvos bankui Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos nusikaltimų nuosavybei tyrimo valdybos 2-ojo skyriaus pranešimą dėl informacijos pateikimo, kuriame nurodoma, kad iš draudiko atstovo gautas pranešimas dėl galimo sukčiavimo, t. y. dėl 2016 m. spalio 15 d. apie 10.50 val. galbūt įvykusio eismo įvykio kelio Kupiškis–Rokiškis 49 kilometre, kuriame dalyvavo automobilis „Mercedes Benz E220“, valst. Nr. (*duomenys neskelbiami*) (latviškas), kurį vairavo Latvijos pilietis I. K., ir automobilis „Opel Vectra“, valst. Nr. (*duomenys neskelbiami*) (estiškas tranzitinis), kurį vairavo A. K.. Įvykio metu buvo apgadinti pirmiau minėti automobiliai.

Draudiko atstovas taip pat nurodė, kad periodiškai registruotu ir elektroniniu paštu siunčia pareiškėjui informaciją apie žalos bylos reguliavimo eigą. Paskutinis raštas pareiškėjui buvo išsiųstas registruotu paštu 2017 m. birželio 30 d., tačiau buvo grąžintas draudiko atstovui su žyma, kad pareiškėjas atsisakė jį priimti. Taigi draudiko atstovas nurodė, kad sprendimas žalos byloje bus priimtas, kai bus baigtas ikiteisminis tyrimas ir gauta kita sprendimui priimti reikalinga informacija.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija), 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas iš esmės kilo dėl draudiko atsisakymo priimti sprendimą žalos byloje, kol nėra baigtas ikiteisminis tyrimas dėl galimo sukčiavimo.

Vertinant pareiškėjo draudikui keliamo reikalavimo pagrįstumą, visų pirma pabrėžtina tai, kad Draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas. Minėto Draudimo įstatymo straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo, arba atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos. Pagal Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalies nuostatas, atsakingas draudikas privalo išmokėti išmoką per 30 dienų nuo pretenzijos pateikimo dienos. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad jeigu per minėtą terminą neįmanoma iširti aplinkybių, būtinų draudžiamojo įvykio faktui ar žalos dydžiui nustatyti, išmoka mokama per 14 dienų, skaičiuojant nuo dienos, kai šias aplinkybes būtų įmanoma baigti tirti dedant reikiamas pastangas, tačiau ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo

pretenzijos pateikimo dienos (išskyrus atvejus, kai žalos atlyginimo nustatymas priklauso nuo sprendimo baudžiamojoje, administracinėje ar civilinėje byloje). Išmoka, mokama priėmus sprendimą baudžiamojoje, administracinėje ar civilinėje byloje, turi būti sumokama per 14 dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo, nuosprendžio ar nutarimo gavimo dienos (Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 19 straipsnio 2 dalis).

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė. Sprendžiant klausimą, ar eismo įvykio deklaracijoje nurodytam kaltam dėl eismo įvykio asmeniui atsirado civilinė atsakomybė dėl eismo įvykio metu padarytos žalos, turi būti nustatytos arba paneigtos to asmens civilinės atsakomybės sąlygos. Civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygas, pagrindus ir bendruosius žalos atlyginimo principus nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas. Civilinei atsakomybei taikyti būtina nustatyti šias sąlygas: neteisėtus veiksmus (Civilinio kodekso 6.246 straipsnis), žalą (Civilinio kodekso 6.249 straipsnis), priežastinį ryšį tarp asmens neteisėtų veiksmų ir atsiradusios žalos (Civilinio kodekso 6.247 straipsnis), kaltę (Civilinio kodekso 6.248 straipsnis). Pažymėtina, kad draudiko atstovas pateikė įrodymus, kad sprendimas dėl draudimo išmokos mokėjimo nėra priimtas, nes nėra baigtas ikiteisminis tyrimas baudžiamojoje byloje Nr. (*duomenys neskelbiami*) pagal požymius nusikalstamos veikos, numatytos Baudžiamojo kodekso 182 straipsnio 1 dalyje (sukčiavimas).

Vertinant pareiškėjo teiginį, kad draudikas nepagrįstai delsia mokėti draudimo išmoką, atkreiptinas dėmesys į tai, kad ikiteisminis tyrimas ir jo rezultatai šiuo nagrinėjamu atveju yra vertintini kaip svarbi ir reikšminga aplinkybė sprendimui dėl draudimo išmokos mokėjimo priimti, nes svarbu, ar eismo įvykio deklaracijoje nurodytas asmuo, kurio civilinė atsakomybė yra draudiko apdrausta, iš tikrųjų yra eismo įvykio kaltininkas, kuriam būtų taikoma civilinė atsakomybė.

Pažymėtina, kad draudiko atstovas, administruojantis pareiškėjui priklausančios transporto priemonės žalos bylą, kol kas nepriėmė sprendimo dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju ir dėl draudimo išmokos mokėjimo. Draudiko atstovas tiek pareiškėjui, tiek Lietuvos bankui nurodė, kad sprendimas dėl draudimo išmokos mokėjimo bus priimtas, kai bus gauta visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamojo įvykio faktą ir aplinkybes, t. y. gavus ikiteisminio tyrimo rezultatus (teisėsaugos institucijos pažymą).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad draudikas, vadovaudamasis Draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 ir 3 dalimis bei Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 19 straipsnio 2 dalimi, pagrįstai atidėjo sprendimo dėl draudimo išmokos mokėjimo priėmimą, kol bus gauta informacija apie ikiteisminio tyrimo rezultatus, o pareiškėjo pateiktas reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas. Pažymėtina ir tai, kad pareiškėjas buvo tinkamai draudiko atstovo informuotas apie priežastis, dėl kurių sprendimas vis dar nėra priimtas, t. y. nepažeidžiant Draudimo įstatymo 98 straipsnio 9 dalyje draudikui nustatytos pareigos kas 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį dienos raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją arba nukentėjusį trečiąjį asmenį) apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo I. K. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po

Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Kredito ir mokėjimo paslaugų priežiūros skyriaus
viršininkė, pavaduojanti Finansinių paslaugų
ir rinkų priežiūros departamento direktorių

Renata Babkauskaitė